

Actualisatie flora- en faunaquickscan op een planlocatie aan de Lendeweg 8b te Hall

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Actualisatie flora- en faunaquickscan op een planlocatie aan de Lendeweg 8b te Hall

Colofon:

Opdrachtgever: Bonekamp Advies Twello BV

Tekst en foto's: J.H.S. Rijsdijk MSc.

Rapportkenmerk: R21015-01

Status rapport: Definitief

Datum: 13-09-2021

Contact: Natuurkompas Ecologisch onderzoek & advies
Ugchelseweg 86
7339 CL Ugchelen
06-15383223
info@natuurkompas.nl
www.natuurkompas.nl

© Natuurkompas. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins noch mag het zonder toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd

Natuurkompas is niet verantwoordelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurkompas. De opdrachtgever vrijwaart Natuurkompas voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel.....	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Beleidskader	4
2.1	Inleiding Wet natuurbescherming.....	4
2.2	Soortbescherming.....	4
2.3	Gebiedsbescherming	5
3	Plangebied en werkzaamheden	8
3.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	8
3.2	Geplande werkzaamheden	10
4	Werkwijze.....	12
4.1	Soortbescherming.....	12
4.2	Gebiedsbescherming	12
5	Resultaten en effectbeoordeling.....	13
5.1	Vaatplanten.....	13
5.2	Grondgebonden zoogdieren	13
5.3	Vleermuizen.....	15
5.4	Vogels.....	17
5.5	Reptielen en amfibieën	19
5.6	Overige beschermde soorten.....	20
5.7	Samenvatting.....	21
6	Mitigatie en vervolgstappen	22
7	Gebiedsbescherming	23
7.1	Natura 2000-gebieden	23
7.2	Storingsfactoren.....	24
7.3	Effectbeoordeling	25
7.4	Natuurnetwerk Nederland (Gelders Natuurnetwerk).....	25
8	Conclusies en aanbevelingen.....	27
8.1	Soortbescherming.....	27

8.2	Gebiedsbescherming	28
	Literatuurlijst	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om een loonbedrijf te vestigen op de voormalige veehouderij aan de Lendeweg 8b te Hall. Hiertoe is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. Ten behoeve van de vestiging van het loonbedrijf worden de bestaande ligboxenstal en aangebouwde loods gesloopt en een nieuwe werktuigenberging gerealiseerd op het naastgelegen agrarische perceel. Het proces wordt begeleid door Bonekamp Advies Twello BV. De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde dier- en plantensoorten. Om deze reden verlangt de gemeente een flora- en faunaquickscan.

In een flora- en faunaquickscan worden de (mogelijke) effecten op beschermde dier- en plantensoorten in kaart gebracht. In deze quickscan moet worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot negatieve effecten op onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten. Indien dit niet uit te sluiten is, moet mogelijk nader onderzoek plaatsvinden, mitigerende (verzachtende) maatregelen getroffen worden en/of eventueel een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd worden.

Ecologisch onderzoek en adviesbureau Natuurkompas heeft in 2019, op verzoek van Bonekamp Advies BV, reeds een flora- en faunaquickscan uitgevoerd. Inmiddels is deze flora- en faunaquickscan verouderd en heeft de Omgevingsdienst Veluwe IJssel verzocht om een actualisatie uit te voeren. Voorliggende flora- en faunaquickscan betreft deze actualisatie en is gebaseerd op de rapportage uit 2019, recente verspreidingsgegevens van beschermde plant- en diersoorten en een biotoopinschatting die is gemaakt tijdens een verkennend veldonderzoek.

1.2 Doel

Deze flora- en faunaquickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten komen (mogelijk) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kunnen deze soorten ondervinden door de ingreep?
- Welke negatieve effecten kunnen nabijgelegen Natura 2000-gebieden ondervinden door de ingreep?
- Leidt de ingreep tot negatieve effecten op wezenlijke kenmerken en waarden van het Gelders Natuurnetwerk?
- Is er als gevolg van de voorgenomen plannen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Is nader onderzoek noodzakelijk?
- Is het treffen van mitigerende maatregelen noodzakelijk?
- Is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.3 Leeswijzer

Deze rapportage is ingedeeld in verschillende hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt het beleidskader, de Wet natuurbescherming, toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de ligging van het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden doorgenomen, waarna in hoofdstuk 4 de werkwijze wordt toegelicht. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de flora- en faunaquickscan beschreven en worden de effecten van de voorgenomen ingreep bepaald. In hoofdstuk 6 worden mitigerende maatregelen beschreven waarmee negatieve effecten op beschermde soorten kunnen worden voorkomen. De toetsing aan gebiedsbescherming is beschreven in hoofdstuk 7. De toetsing wordt afgesloten met een conclusie in hoofdstuk 8. Eventuele relevante (verspreidings)literatuur is opgenomen in een literatuurlijst.

2 Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op voor de voorgenomen ingreep relevante natuurwetgeving en het natuur- en soortenbeleid van de diverse overheden. In deze rapportage wordt ingegaan op hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming. In dit hoofdstuk is de soortbescherming vastgelegd. Daarnaast wordt kort het beleidskader voor gebiedsbescherming geschetst.

2.1 Inleiding Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en voegt drie 'oude' natuurwetten samen: de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming is de bescherming en ontwikkeling van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.

Op termijn gaat de Wet natuurbescherming op in de Omgevingswet. De in werking treden van de Omgevingswet is voorzien op 1 juli 2022. De uitwerking van de Wet natuurbescherming is vastgelegd in de Regeling Natuurbescherming en het Besluit Natuurbescherming. De Provincie Gelderland, waar dit project plaatsvindt, heeft de volgende relevante verordeningen en regelingen voor natuurbescherming vastgesteld:

- Omgevingsverordening Gelderland
- Omgevingsvisie Gelderland

De Wet natuurbescherming kent naast de algemene zorgplicht (artikel 1.11) nog drie hoofdstukken die van belang zijn voor ruimtelijke ingrepen. Dit betreft hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden), hoofdstuk 3 (Soorten) en hoofdstuk 4 (Houtopstanden).

2.2 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) kent een apart hoofdstuk waarin de soortbescherming is vastgelegd. De Wnb kent 4 beschermingsregimes voor soorten:

- art 3.1: bescherming van vogels die onder de Vogelrichtlijn vallen – dit zijn alle vogels;
- art 3.5: bescherming van dieren en planten die in de bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn – ook wel 'strikt beschermde soorten' genoemd;
- art 3.10: bescherming van soorten die worden genoemd in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming - dit zijn deels meer algemene soorten die enkel nationaal beschermd worden en geen bescherming genieten onder Europese regelgeving.
- Algemene zorgplicht zoals verwoord in artikel 1.11.

In de genoemde artikelen is bepaald voor welke handelingen een vrijstelling kan worden verleend van de tevens in dat artikel genoemde verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen uit de Wnb zijn (iets) anders geformuleerd dan de verbodsbepalingen uit de Ffwet. De verbodsbepalingen komen er kortweg op neer dat vogels en andere beschermde soorten niet (opzettelijk) gedood of opzettelijk verstoord mogen worden en dat nesten/voortplantingsplaatsen en rustplaatsen niet beschadigd of vernield mogen worden. Planten mogen niet worden geplukt of vernield. Voor vogels geldt daarbij dat nesten niet weggenomen mogen worden¹.

Daarnaast is de lijst met beschermde soorten gewijzigd: naast de overgehevelde en toegevoegde soorten (vaatplanten, vlinders) is er een groot aantal soorten dat geen beschermde status meer heeft in de Wnb. Dit betreffen voornamelijk vaatplanten en vissen.

Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden

¹ De term jaarrond beschermde nesten (met een verdeling in 5 categorieën) is niet in de wet genoemd. De verwachting is wel dat uitwerking van dit onderwerp door provincies gevolgd gaat worden.

Artikelen 3.3, 3.8 en 3.11 van de Wnb bevatten de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen vrijstelling worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna). Onder de Wnb zal voor deze soorten een ontheffingsplicht gaan gelden, behalve als het bevoegd gezag, de Provincie of ministerie van LNV, door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit. De bevoegdheid voor het verlenen van een ontheffing of vrijstelling wordt overgeheveld naar de provincie².

Voor de ‘andere soorten’ van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de vergunningplicht vaststellen middels een verordening. Provincie Gelderland heeft in januari 2017 de provinciale verordening en vrijstelling gepubliceerd. Voor ruimtelijke ingrepen geldt hierdoor een vrijstelling van de ontheffingsplicht voor een aantal meer algemeen voorkomende soorten zoogdieren en amfibieën in geval van ruimtelijke ontwikkeling. Deze soorten stonden voorheen op tabel 1 van de Flora- en faunawet.

Zorgplicht soortenbescherming

Voor alle planten en dieren (dus ook voor soorten die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt de algemene zorgplicht conform Wnb art. 1.11. Deze plicht houdt in dat een ieder ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

2.3 Gebiedsbescherming

Bescherming van gebieden verloopt over twee sporen, namelijk via de Wnb voor Natura 2000-gebieden en via een planologisch beschermingsregime voor het Natuurnetwerk Nederland, de voormalige EHS (hierna: NNN). Hieronder worden beide beknopt toegelicht.

Natura 2000

Hoofdstuk 2 van de Wnb richt zich op de gebieden die zijn aangewezen op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Met deze Europese richtlijnen worden habitats en soorten van Europees belang beschermd. Deze gebieden staan bekend als Natura 2000-gebieden. Naast beschermde Natura 2000-gebieden was er vroeger ook sprake van Beschermde Natuurmonumenten. Deze zijn niet meer als zodanig beschermd en zijn, indien zij niet zijn opgenomen in een Natura 2000-gebied, al dan niet onder het NNN geschaard en als zodanig planologisch beschermd.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen (of momenteel nog zijn aangemeld), te voorkomen, bepaalt de Wnb dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op opstandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden niet mogen plaatsvinden zonder vergunning (conform artikelen 2.7, 2.8 en 2.9 van de Wnb). In Aanwijzingsbesluiten wordt door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de bescherming van de Natura 2000-gebieden juridisch vastgelegd. Centraal in de Aanwijzingsbesluiten staan de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties van in het wild levende plant- en diersoorten, waarvoor het betreffende gebied is aangewezen.

De instandhoudingsdoelstellingen ofwel Natura 2000-doelen, geven een concretisering van de hoofddoelstelling van het Natura 2000-netwerk voor Nederland. Instandhoudingsdoelstellingen zijn

² Met uitzondering van een aantal in art 1.3 van Wet natuurbescherming genoemde projecten (van nationaal belang).

gericht op het in gunstige staat van instandhouding brengen of houden van habitattypen en soorten. In de Natura 2000-beheerplannen wordt aangegeven hoe de beheerders deze doelen willen realiseren.

Het aanwijzingsbesluit definieert naast de instandhoudingsdoelstellingen de precieze omvang en begrenzing van het aangewezen gebied. Provincies en Rijksoverheid zijn verantwoordelijk voor de realisatie van maatregelen om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken. Aanwijzingsbesluiten hebben een onbepaalde looptijd en worden vastgesteld door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit).

Niet enkel activiteiten binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied kunnen invloed hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de waarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt 'externe werking' genoemd. Externe werking treedt op wanneer er, ongeacht de locatie, een effectgebied ontstaat als gevolg van het optreden van ruimtelijke overlap tussen een invloedgebied van een instandhoudingsdoelstelling en een invloedgebied van een activiteit die plaatsvindt buiten een Natura 2000-gebied en waarvoor de instandhoudingsdoelstelling gevoelig is. Voor de vergunningverlening betekent dat ook voor activiteiten buiten het gebied getoetst moeten worden in het kader van de Wnb.

Natuurnetwerk Nederland

Met het oog op artikel 1.12, lid 1 van de Wnb draagt de provincie Gelderland zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, het NNN (in Gelderland het Gelders Natuurnetwerk, GNN, genoemd). De provincie wijst daartoe gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Deze gebieden zijn begrensd met een zogenoemde groene contour.

Om de samenhang van de bestaande natuur in het GNN te beschermen wil de provincie verbindingzones aanleggen in de Groene Ontwikkelingszone (GO). De Groene Ontwikkelingszone bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan natuur en die ruimtelijk vervlochten zijn met het GNN. Het betreft vooral landbouwgronden, maar ook wel woningen en bedrijven. Ook de weidevogelgebieden en Ganzenfoerageergebieden maken onderdeel uit van de GO. De provincie Gelderland heeft beleid vastgesteld voor de GO. Er zijn kernkwaliteiten benoemd waaraan getoetst wordt bij relevante ontwikkelingen.

Ruimtelijke ontwikkelingen binnen het GNN en de GO zijn in principe niet toegestaan zodra deze een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN of de kernkwaliteiten van het GO hebben. Dit wordt geborgd door het planologische beschermingsregime 'nee, tenzij'. Indien er sprake is van significant negatieve effecten, kan de voorgenomen ontwikkeling geen doorgang vinden, tenzij deze voldoet aan enkele randvoorwaarden:

- De ontwikkeling moet van groot openbaar belang zijn;
- Er zijn geen reële alternatieven aanwezig;
- Negatieve effecten worden zoveel mogelijk beperkt.

Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling onder bovengenoemde voorwaarden wordt toegestaan, moeten de verloren gegane natuurwaarden worden gecompenseerd. Dit principe staat bekend als natuurcompensatie. De provincie verleent pas medewerking aan een ontwikkeling wanneer ook aan de vereisten van het compensatiebeleid wordt voldaan.

Beleid zoals beschreven in de omgevingsverordening van de provincie Gelderland Beschermingsregime GO

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, tenzij:

- Geen reële alternatieven aanwezig zijn;
- Sprake is van redenen van groot openbaar belang;

- De negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt;
- De overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kunnen nieuwe kleinschalige ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, mits:

- in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt; en
- deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

De kernkwaliteiten van de GO in zijn algemeenheid zijn als volgt gedefinieerd:

- de samenhang met aangrenzende natuurgebieden;
- de aanwezige en nog te ontwikkelen natuurwaarden (in het bijzonder de ecologische verbindingzones);
- de landschappelijke, cultuurhistorische, geomorfologische en archeologische waarden;
- de abiotische kwaliteiten 4.3.5 Rust, ruimte en stilte, donkerte, openheid en 'rust' (omgevingscondities).

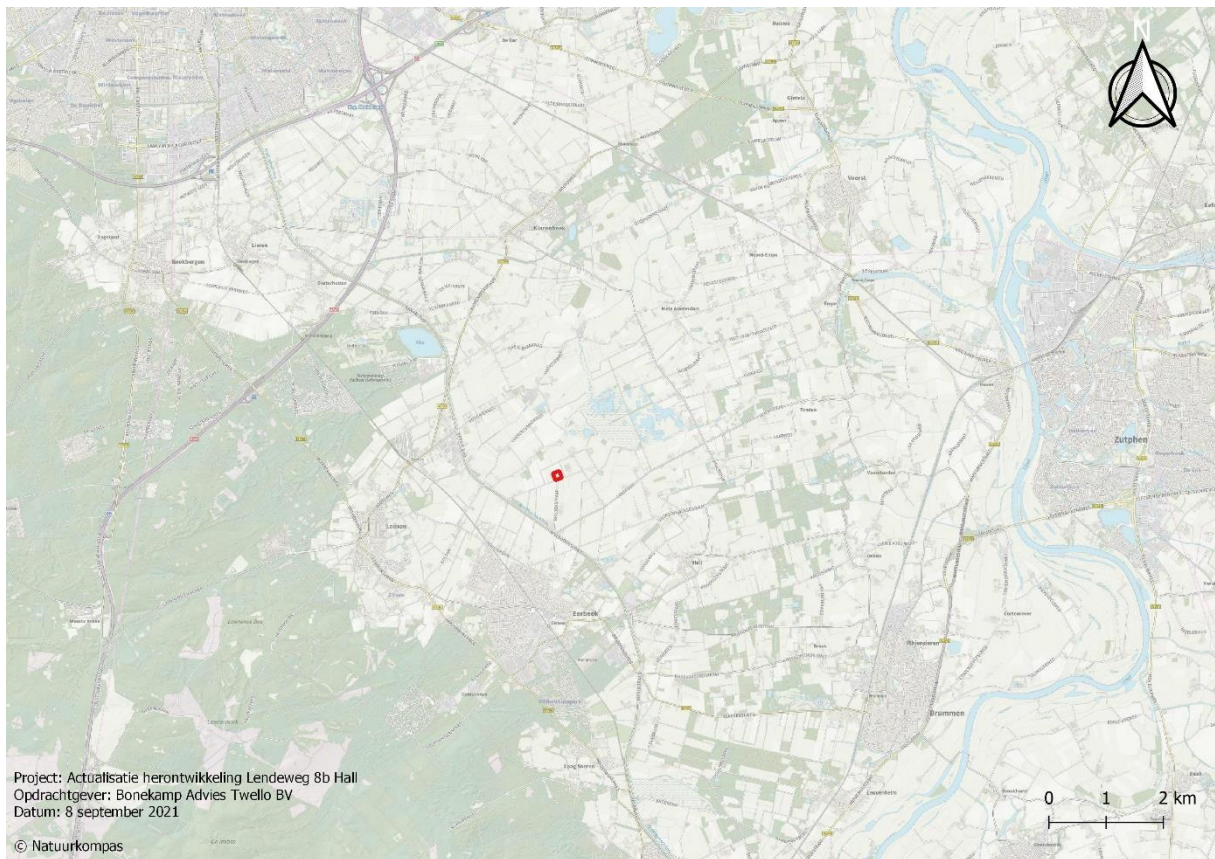
3 Plangebied en werkzaamheden

3.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het plangebied is gelegen aan de Lendeweg 8b in Hall, gemeente Brummen, in de provincie Gelderland. Hall ligt ten zuidoosten van Apeldoorn, ten noordoosten van Arnhem en ten zuidwesten van Zutphen. De directe omgeving van Hall wordt gekenmerkt door open agrarisch gebied in het noorden, oosten en zuiden afgewisseld met kleine bosgebieden. In het westen zijn stedelijke bebouwing en bosgebieden aanwezig in de vorm van de bebouwde kern van Loenen en de uitlopers van de Veluwe.

Het plangebied zelf ligt in het buitengebied van Hall. In het noordwesten grenst het plangebied aan agrarisch grasland. In het noordoosten en oosten grenst het plangebied aan een maisakker, in het zuiden aan de Lendeweg en in het westen aan het erf van Lendeweg 10. Op de perceelsgrenzen is deels opgaand groen aanwezig (zie ook afbeelding 3.1)

Afbeelding 3.1: Boven: Globale ligging van het plangebied met in rood de plangebiedsgrenzen. Onder: Topografische kaart met ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: PDOK, 2021. Bewerking: Natuurkompas, 2021.

Wanneer in voorliggende rapportage over het plangebied wordt gesproken, wordt over het volledige perceel gesproken (zie de rode grenslijnen in afbeelding 3.1). In de huidige situatie bestaat het plangebied grotendeels uit een maisakker, gescheiden door een begroeide afwateringssloot. Daarnaast is een bebouwd erf aanwezig, met een woonhuis, voormalige ligboxenstal met aangebouwde loods en een werktuigberging. Op de perceelsgrenzen zijn meerdere bomen en struiken aanwezig. In onderstaande foto's (afbeelding 3.2) wordt een impressie van het plangebied gegeven ten tijde van het veldbezoek.

Afbeelding 3.2: Impressie van het plangebied. Van linksboven naar rechtsonder: De noordgevel van de ligboxenstal, de binnenzijde van de ligboxenstal, de maisakker waarop de nieuwbouw voorzien is, de aangebouwde loods en de in de toekomst mogelijk te kappen bomen vanuit verschillende hoeken. Foto's: Natuurkompas, 2021.

3.2 Geplande werkzaamheden

De eigenaren van Lendeweg 8b te Hall zijn voornemens om een loonbedrijf te vestigen op deze voormalige veehouderijlocatie. Hiertoe is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk voor het erf met opstallen. Er wordt een nieuwe werktuigberging ten oosten van de bestaande woning. De reeds aanwezige ligboxenstal en aangebouwde loods worden gesloopt. In 2019 was daarnaast nog sprake van een renovatie van de bestaande woning. De woning is inmiddels gerenoveerd en deze werkzaamheden maken niet langer deel uit van de geplande werkzaamheden. Mogelijk worden op korte termijn ook vier bomen gekapt. Het betreft drie berken en een Europese eik. Ten opzichte van de geplande situatie in 2019 is de locatie van de nieuwbouw verschoven. Deze is nu gesitueerd in het oostelijke maisperceel. In afbeelding 3.3 wordt een schets van de nieuwe inrichting gegeven.

Afbeelding 3.3: Toekomstige inrichting van het erf, waarbij de nieuwbouw is verplaatst naar het oostelijke perceel. De nieuwbouw wordt ook landschappelijk ingepast door grootschalige inplant van groen. Bron: Erfontwikkelaar, 2020.

4 Werkwijze

4.1 Soortbescherming

De flora- en faunaquickscan is gebaseerd op een habitatschatting. Met behulp van atlasgegevens van onder andere de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), De Amfibieën en Reptielen van Nederland (Creemers *et al.*, 2009), Atlas van de Nederlandse Vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en verschillende websites met verspreidingsgegevens en overige informatie (www.ravon.nl, www.zoogdiervereniging.nl en www.verspreidingsatlas.nl) is op voorhand ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

Op 2 september 2021 heeft Natuurkompas het plangebied en de directe omgeving bezocht voor een flora- en faunaquickscan. Ten tijde van het veldbezoek was het halfbewolkt, droog en lag de temperatuur rond de 18°C. met een windkracht van 0 á 1 Bft. Doel van de quickscan is om een indruk te krijgen van de aanwezige habitats en deze te beoordelen op hun geschiktheid voor beschermde dier- en plantensoorten. Ook is er gekeken naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde planten en dieren. Met betrekking tot zoogdieren is speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, hollen, prooiresten en potentieel geschikte verblijfplaatsen.

Vanwege het eenmalige karakter geeft het veldbezoek slechts een globaal beeld van de aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Het veldbezoek heeft daarmee nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Zowel het tijdstip (buiten het actieve dagdeel van diverse diergroepen als vleermuizen en uilen) als het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend.

4.2 Gebiedsbescherming

De Wnb biedt de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden en de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken respectievelijk instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden. Het kunnen zowel activiteiten binnen als buiten het betreffende Natura 2000-gebied betreffen. De Wnb kent een zogenaamde externe werking, waardoor ook moet worden nagegaan of activiteiten buiten het Natura 2000-gebied negatieve effecten kunnen hebben op de voor dat gebied vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen.

Wanneer er geïntensiveerd gebruik of andere relevante wijzigingen plaatsvinden, is het nodig om te toetsen of de voorgenomen werkzaamheden niet leiden tot aantasting van de vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen. In dit kader wordt onderzocht of de ontwikkeling een schadelijke handeling betreft en of (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Dit wordt een voortoets genoemd. In voorliggend rapport is geen volledige voortoets uitgevoerd. Wel is onderzocht of het noodzakelijk is om een voortoets op te stellen.

5 Resultaten en effectbeoordeling

In het kader van de Wnb moet er getoetst worden of er bij een ruimtelijke ingreep mogelijk negatieve effecten op beschermde plant- en diersoorten plaatsvinden. De voorgenomen plannen zouden kunnen leiden tot biotoopverlies of verstoring. In dit hoofdstuk wordt besproken welke beschermde soorten (mogelijk) voorkomen in het plangebied en welke effecten zij ondervinden van de voorgenomen ingreep.

5.1 Vaatplanten

Binnen een straal van 3 kilometer van het plangebied zijn waarnemingen bekend van drijvende waterweegbree (*Luronium natans*). Er zijn geen overige waarnemingen van beschermde vaatplanten bekend. Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemene plantensoorten zoals straatgras (*Poa annua*), Engels raaigras (*Lolium perenne*), madelief (*Bellis perennis*) en smalle weegbree (*Plantago lanceolata*) en boomsoorten zoals zomereik (*Quercus robur*) en een berken spec. aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Beschermde plantensoorten zijn over het algemeen kritisch qua biotoop en komen overwegend voor in arme tot matig voedselrijke milieus. Het plangebied is grotendeels verhard en de niet-verharde delen zijn grotendeels in cultuur gebracht en hebben een voedselrijk karakter. De kruidige vegetatie, aanwezig op de niet-verharde delen, is kenmerkend voor een verstoord en voedselrijk milieu.

Drijvende waterweegbree

Drijvende waterweegbree is een plant van helder, voedselarm tot matig voedselrijk (fosfaatarm), zwak zuur water. Ze komt voor in laaglandbeken, vennen, kanalen en poelen. Het is een vrij zeldzame soort met een uitgebreide verspreiding in de hoge delen van Nederland (www.verspreidingsatlas.nl). De soort kan zowel als een emerse (boven water) als submerse (onder water) verschijningsvorm voorkomen. De emerse vorm komt alleen voor op periodiek droogvallende oevers. Binnen het plangebied zijn geen geschikte periodiek droogvallende oeverzones aanwezig. De afwateringssloten van de agrarische percelen stonden ten tijde van het veldbezoek, tijdens het natte seizoen, droog. Bovendien zijn deze oeverzones sterk begroeid met o.a. diverse wilgen en hebben de oevers een voedsel- en fosfaatrijk karakter. Het voorkomen van drijvende waterweegbree binnen het plangebied is hierdoor uitgesloten.

Effectbeoordeling

Doordat er geen streng beschermde plantensoorten voorkomen binnen het plangebied, zijn negatieve effecten beschermde plantensoorten op voorhand uit te sluiten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens de verspreidingsgegevens van onder meer het NDFF en de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992) komen er in de omgeving van het plangebied algemeen voorkomende soorten voor als de egel (*Erinaceus erinaceus*), mol (*Talpa europaea*), ree (*Capreolus capreolus*) en konijn (*Oryctolagus cuniculus*) (algemeen beschermde soorten). Daarnaast zijn er ook waarnemingen bekend van de strikt beschermde bever (*Castor fiber*), boommarter (*Martes martes*), bunzing (*Mustela putorius*), das (*Meles meles*), edelhert (*Cervus elaphus*), otter (*Lutra lutra*), steenmarter (*Martes foina*) en wezel (*Mustela nivalis*). Van bovengenoemde soorten zijn alleen de bever en otter beschermd onder art. 3.5 van de Wnb. Alle overige soorten vallen onder art. 3.10 van de Wnb. Voor algemeen voorkomende soorten als de egel, mol, ree en konijn geldt binnen de provincie Gelderland een vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) strikt beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen.

Verspreiding

Binnen het plangebied zijn meerdere ruige delen aanwezig, dit betreft met name de randen van de agrarische graslandpercelen en de erfgrazen die zijn aangeplant met bomen. Het erf zelf is grotendeels

verhard of bebouwd. Door de aanwezigheid van ruigtes is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van diverse grondgebonden zoogdiersoorten niet op voorhand uit te sluiten.

Bever

De bever komt voor in de overgangszone tussen water en land. De soort wordt aangetroffen in moerassen, langs beken en rivieren en in en rondom meren. Het een soort met een voorkeur voor rustige rivieren en meren met op de oever bomen als wilg en es. De aanwezigheid van deze bomen is een vereiste, open en rotsige oevers worden vermeden (www.zoogdiervereniging.nl). Binnen het plangebied zijn geen beversporen of –burchten aangetroffen. Gezien het ontbreken van open water binnen het plangebied en de directe omgeving wordt de soort ook niet verwacht. De aanwezigheid van de bever in het plangebied is uit te sluiten.

Boommarter

De boommarter leeft in bossen van allerlei typen en leeftijden. Als rustplaats gebruiken ze vaak boomholten en konijnen-, vossen- en dassenholen. Ook holtes tussen boomwortels of onder takkenbossen kunnen voldoen als rustplaats. Nesten worden vaak gevonden in oude spechten- en eekhoornholten (www.zoogdiervereniging.nl). Binnen het plangebied zijn geen bomen met geschikte holten of konijn-, vossen- of dassenholen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de boommarter in het plangebied is uit te sluiten.

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen. De soort heeft echter een voorkeur voor kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt de bunzing ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor: daar kunnen ze tussen stobalen en op hooizolders warm blijven, en muizen en ratten bemachtigen.

Als verblijfplaats kan een bunzing gebruik maken van oude holen van konijn, mol, vos en das. Verblijfplaatsen worden echter ook aangetroffen onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. In de winter worden schuilplaatsen gemaakt op warmere plaatsen, zoals onder stro- en hooibalen bij boerderijen. Soms graaft de bunzing ook zelf een hol (www.zoogdiervereniging.nl).

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van de bunzing aangetroffen. Het is echter niet uitgesloten dat de bunzing binnen het plangebied voorkomt. Met name de groene erfgrens tussen Lendeweg 8b en nr. 10 kan dienen als leefgebied voor deze soort, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de bunzing niet direct zijn uit te sluiten.

Das

Dassen maken hun grote en opvallende holen vaak op droge en zandige plaatsen. Ze maken daarnaast gebruik van vaste looproutes die worden gemarkeerd met uitwerpselen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (wissels, burchten, snuitputjes, mestputjes) aangetroffen van dassen (www.zoogdiervereniging.nl). Gezien het karakter van het plangebied (grotendeels verhard en bebouwd terrein of open agrarisch grasland) worden geen vaste rust- of verblijfplaatsen van de soort verwacht. Wel kan de maisakker fungeren als foerageergebied van de das. De aanwezigheid van de das in het plangebied is daardoor niet op voorhand uit te sluiten.

Edelhert

Edelherten leefden van oorsprong in open bossen maar zijn aangepast aan allerlei biotopen, van drogere loofbossen en heidevelden tot vochtige milieus als vennen en moerassen. Het edelhert lijkt een voorkeur te hebben voor bosgebieden die grenzen aan grasgebieden en rivierdalen met oobossen. In de winter moet er gras binnen bereik zijn en ook de aanwezigheid van (drink)water is belangrijk (www.zoogdiervereniging.nl). Het plangebied is gelegen in open agrarisch gebied dat wordt onderbroken door enkele kleinere bosjes. Het plangebied is ongeschikt om te fungeren als leefgebied voor het edelhert. De aanwezigheid van het edelhert in het plangebied is uit te sluiten. De waarnemingen van het edelhert zijn afkomstig in de bos- en heidegebieden van de Veluwe.

Otter

De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen, maar ook in kustzones, rotskusten en estuaria. De soort leeft in schoon en zoet water, waar voldoende voedsel, dekking en rust is. In brakke en zoute wateren (in Europa) komen ze alleen voor als er zoet water in de omgeving is (www.zoogdiervereniging.nl). Binnen het plangebied is geen open water aanwezig, de aanwezige perceelsloten stonden tijdens het veldbezoek droog. Hierdoor is de aanwezigheid van de otter uitgesloten.

Steenmarter

De steenmarter is een soort die voorkomt in en nabij grote steden, dorpen en boerenerven, en lijkt zich aan de menselijke bebouwing te hebben aangepast. Van steenmarters is bekend dat ze rust- en verblijfplaatsen creëren in kruipruimtes en loze ruimtes tussen plafonds, muren en zolders in huizen en andere gebouwen (www.zoogdiervereniging.nl). Op het erf zijn agrarisch opstallen aanwezig in de vorm van een werktuigberging, een ligboxenstal en een aangebouwde loods. Alle gebouwen zijn nauwkeurig geïnspecteerd op sporen (uitwerpselen, prooi-resten) van de steenmarter. Deze zijn niet aangetroffen. Hierdoor is de aanwezigheid van de steenmarter uitgesloten.

Wezel

De wezel leeft bij voorkeur in open, droog natuur- en cultuurlandschap. De soort wordt aangetroffen in veel verschillende biotopen zoals bossen, duinen, wei- en akkerlanden. De wezel komt over het algemeen in droger gebied voor dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. De soort heeft een voorkeur voor dekking in de vorm van bijvoorbeeld bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren (www.zoogdiervereniging.nl).

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van de wezel aangetroffen. De bomenrijen, begroeide oevers van de sloot en de diverse muizenholen kunnen echter fungeren als leefgebied en/of verblijfplaats van de wezel. De aanwezigheid van de wezel kan niet worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Gezien de aanwezige habitats is de aanwezigheid van verblijfplaatsen en/of foerageergebied van bunzing, das en wezel niet uit te sluiten. De bestemmingswijziging op zichzelf heeft geen effect op deze dieren. De activiteiten die de vestiging van een loonbedrijf met zich mee brengen bestaan uit vervoersbewegingen van en naar het erf en het omringende wegennet. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de reeds aanwezige verhardingen. Dit leidt niet tot effecten op eventuele verblijfplaatsen.

Daarnaast wordt de ligboxenstal gesloopt en wordt daarvoor in de plaats een nieuwe werktuigberging gerealiseerd. De ligboxenstal is ongeschikt om verblijfplaatsen voor de betreffende soorten te bevatten. De sloop leidt daardoor niet tot negatieve effecten op eventuele verblijfplaatsen.

De nieuwe werktuigberging wordt gerealiseerd op het naastgelegen perceel, dat op dit moment is ingericht als maisakker. De maisakker kan fungeren als foerageergebied voor de das. De randen van de maisakker kunnen daarnaast ook fungeren als foerageergebied voor bunzing en wezel. De totale oppervlakte van de maisakker die met de herinrichting verloren gaat is echter beperkt. In de directe omgeving is voldoende alternatief en kwalitatief vergelijkbaar foerageergebied aanwezig. Bovendien wordt de huidige locatie van de ligboxenstal (welke nu volledig verhard is) in de toekomstige situatie ingericht als grasland, wat ook weer kan fungeren als foerageergebied. Met de herinrichting is bovendien sprake van aanplant van streekeigen houtsingels, waardoor dekking en migratiemogelijkheden worden geboden. Samengevat is er geen sprake van een kwalitatieve of kwantitatieve afname van foerageermogelijkheden. De toekomstige inrichting leidt wel tot een kwalitatieve toename van het gebied als foerageergebied voor de marterachtigen.

5.3 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 1992; Limpens *et al.*, 1997; verspreidingsatlas.nl en www.ndff.nl) komen in de omgeving van het plangebied soorten voor als

gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), franjestaart (*Myotis nattereri*) en watervleermuis (*Myotis daubentoni*). Alle vleermuissoorten vallen onder art. 3.5 van de Wet natuurbescherming en zijn daarmee strikt beschermd. Er is geen vrijstelling mogelijk.

Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de watervleermuis en gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Er zijn ook soorten die zowel gebouwen als bomen bewonen. Er wordt onderscheid gemaakt in typen verblijfplaatsen. Er zijn bijvoorbeeld kraamverblijven, paarverblijven en winterverblijven. Elk type verblijfplaats wordt op een ander moment in het jaar bewoond.

Boombewonende vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is het plangebied zijn de mogelijk te kappen bomen nauwkeurig geïnspecteerd op de aanwezigheid van holten en loszittende stukken bast. Deze zijn niet aangetroffen. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen wordt daarom uitgesloten.

Gebouwbewonende vleermuizen

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot en achter luiken (BIJ12 2017, Dietz *et al.* 2011).

De ligboxenstal en aangebouwde loods zijn nauwkeurig geïnspecteerd op mogelijke sporen en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. De woning en werktuigberging zijn niet onderzocht, daar deze behouden blijven. De grond grenzend aan de gevels is nagezocht op uitwerpselen. De ligboxenstal is opgetrokken uit baksteen, de aangebouwde loods is opgetrokken uit gipsbetonblokken. De ligboxenstal en loods bevatten geen (toegankelijke) spouwmuur. Beide opstallen bevatten een golfplaten of ethernietplaten dak. De daken zijn niet geïsoleerd, men kijkt van binnenuit direct tegen de ethernietplaten aan. Hierdoor biedt het dak geen wegkruipmogelijkheden voor vleermuizen. Ook zijn de vloeren van de loods en ligboxenstal onderzocht op prooiresten van vleermuizen (hierbij valt te denken aan afgebeten vlindervleugels); deze zijn niet aangetroffen.

De ligboxenstal bevat, in tegenstelling tot de loods, ook gevelbetimmering. Deze sluit vrijwel naadloos aan op de gevel, waardoor de betimmering geen ruimte biedt aan vleermuizen om achter weg te kruipen, zie ook afbeelding 5.1.

Afbeelding 5.1: Nauw aansluitende gevelbetimmering van de ligboxenstal. Foto: Natuurkompas, 2019.

De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in de ligboxenstal en loods kan worden uitgesloten.

Vaste vliegroutes

Vleermuizen staan erom bekend dat ze vaak jarenlang gebruik maken van vaste vliegroutes tussen de verblijfplaats en het foerageergebied. Hierbij volgen ze bestaande lijnvormige elementen in het landschap, zoals bomenrijen. Het behoud van dergelijke lijnvormige elementen is cruciaal voor de instandhouding van het leefgebied van vleermuizen. Binnen het plangebied zijn op de perceelsgrenzen enkele bomenrijen aanwezig. Deze bomenrijen vormen geen onderdeel van een groter lijnvormig element en fungeren dan ook niet als onderdeel van een vaste vliegroute.

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren gaat, verdwijnt de voedselvoorziening van deze vleermuizen, waardoor ze hun verblijfplaats mogelijk moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd onder de Wnb.

Het erf en de agrarische graslanden en akkers vormen geschikt foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten. Het is echter niet te verwachten dat het plangebied essentieel foerageergebied vormt voor een populatie vleermuizen. Het erf is namelijk grotendeels verhard. De agrarische graslanden zijn daarnaast ingezaaid met een commercieel grasmengsel en de akkers zijn ingezaaid met mais, waardoor er relatief weinig insecten aangetrokken worden. Bovendien bieden de agrarische percelen weinig beschutting. In de directe omgeving van het plangebied is vergelijkbaar foerageergebied aanwezig waar vleermuizen voedsel kunnen vinden. Dit betreft onder andere de tuinen van de nabijgelegen woningen in de directe omgeving, de agrarische percelen in de directe omgeving en het nabijgelegen natuurgebied Empe en Tondense Veen. Het wordt daarom niet waarschijnlijk geacht dat het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt.

Effectbeoordeling

In de mogelijk te kappen bomen zijn geen holten of andere geschikte wegkruipmogelijkheden waargenomen, waardoor negatieve effecten op boombewonende vleermuizen zijn uit te sluiten. De ligboxenstal en aangebouwde loods bevatten tevens geen geschikte wegkruipmogelijkheden voor vleermuizen. Hierdoor zijn ook negatieve effecten op gebouwbewonende soorten uitgesloten. Vaste vliegroutes en essentieel foerageergebied is afwezig binnen het plangebied, waardoor negatieve effecten op vliegroutes en essentieel foerageergebied van vleermuizen zijn uit te sluiten.

5.4 Vogels

Alle vogelsoorten zijn tijdens het broedseizoen beschermd. De bescherming geldt vooral voor de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half juli. Er wordt in de Wnb echter geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen.

Broedseizoen

Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te hanteren. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 juli is dus slechts een indicatie. De periode januari tot begin oktober kan theoretisch door broedvogels nog gebruikt worden als een broedperiode. Voor aanvang van de werkzaamheden dient altijd op broedgevallen gecontroleerd te worden.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit houdt in dat hun nesten het hele jaar door beschermd zijn. Binnen deze categorie worden vijf subcategorieën onderscheiden:

1. Nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. Een voorbeeld van een soort die een dergelijk nest heeft is de steenuil (*Athene noctua*).
2. Nesten van koloniebroeders die elk jaar terugkeren om op dezelfde plaats te broeden. Deze soorten zijn zeer honkvast of zijn afhankelijk van bebouwing of specifieke biotopen. Een voorbeeld van een soort die een dergelijk nest heeft is de huismus (*Passer domesticus*).
3. Nesten van solitaire vogels die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en afhankelijk zijn van bebouwing of honkvast zijn. Een voorbeeld van een soort die een dergelijk nest heeft is de ooievaar (*Ciconia ciconia*).
4. Vogelsoorten die elk jaar gebruik maken van hetzelfde nest en zelf nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen. Een voorbeeld van een dergelijke soort is de buizerd (*Buteo buteo*).
5. Nesten van vogels, die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving ervan, maar dan wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, maar vragen wel extra onderzoek, omdat ze jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Voorbeelden van soorten zijn de spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en boerenzwaluw (*Hirundo rustica*).

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende algemene vogelsoorten als houtduif (*Columba palumbus*) en koolmees (*Parus major*) waargenomen. Nesten van deze soorten zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd en niet daarbuiten. Er zijn geen soorten met een jaarrond beschermd nest waargenomen. Ook zijn er geen braakballen, prooi-resten, veren of andere sporen van soorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

Doordat de ligboxenstal en loods beide een niet geïsoleerd dak van eternietplaten bevatten, is het dak ongeschikt om te kunnen fungeren als nestlocatie voor soorten met jaarrond beschermde nesten. Het naastgelegen woonhuis bevat wel een pannendak, echter blijft het huis behouden en vinden er geen ingrepen plaats. Door de aanwezigheid van een pannendak kan de woning in theorie fungeren als nestlocatie voor de huismus en gierzwaluw. Beide soorten keren jaarlijks naar dezelfde nestlocatie terug om te broeden. Beide soorten maken daarbij vaak gebruik van gebouwen. Voor de huismus geldt dat deze jaarrond binnen zijn territorium voorkomt. Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren van de huismus gezien of gehoord op het erf en de directe omgeving, waardoor het onwaarschijnlijk is dat de huismus binnen het plangebied aanwezig is.

Tijdens het veldbezoek zijn ook geen gierzwaluwen waargenomen. Het overgrote deel van de Nederlandse gierzwaluwpopulatie was ten tijde van het veldbezoek echter al vertrokken richting de overwinteringsgebieden in Afrika, waardoor hieraan niet direct conclusies kunnen worden verbonden. De gierzwaluw is echter een typische stad- en dorpsbewoner. De dichtstbijzijnde bebouwde kom betreft die van Eerbeek, op ruim 1,5 km afstand. Op dergelijke afstanden in het buitengebied worden vrijwel geen broedgevallen van de gierzwaluw aangetroffen. De aanwezigheid van de gierzwaluw wordt dan ook uitgesloten.

Effectbeoordeling

Algemene broedvogels

Het is niet op voorhand uit te sluiten dat algemeen voorkomende vogelsoorten tot broeden komen binnen het plangebied. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden tijdens het broedseizoen kan dit leiden tot het verstoren en vernietigen van nesten en vogels en het doden van (jonge) vogels. Dit is een mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4 van de Wnb. Omdat het hier echter om algemene broedvogelsoorten gaat, is artikel 3.1, lid 5 van toepassing welke stelt dat lid 4 “niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort”. Hierdoor is er enkel sprake van overtreding van art. 3.1, lid 1 en 2. Hiervoor kan in principe geen ontheffing worden verkregen.

Jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen soorten met een jaarrond beschermd nest aanwezig binnen het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden leiden daarmee niet tot negatieve effecten op vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest.

5.5 Reptielen en amfibieën

Uit de openbaar beschikbare verspreidingsgegevens (www.ravon.nl en www.verspreidingsatlas.nl) blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), ringslang (*Natrix helvetica*), kamsalamander (*Triturus cristatus*) en poelkikker (*Pelophylax lessonae*). Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen of amfibieën waargenomen. Mogelijk komen er wel enkele algemene amfibiesoorten voor als bruine kikker (*Rana temporaria*) en gewone pad (*Bufo bufo*). Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis leeft bij voorkeur op vochtige heide, heide met vennen, in structuurrijke wegen en spoorbermen en ruigten. Het is een soort die kan voorkomen in gebieden met een relatief hoge verstoringsgraad (www.ravon.nl). De levendbarende hagedis is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en wordt, gezien de aanwezige biotopen (grotendeels verhard terrein en maisakker), ook niet verwacht. Mogelijk dat de bomenrijen ten noorden van het plangebied als geschikt leefgebied kunnen fungeren. De aanwezigheid van de levendbarende hagedis is uit te sluiten.

Ringslang

De ringslang kan voorkomen in meer verstoorde gebieden (waaronder stedelijk gebied). De soort is met name te vinden in nattere gebieden met een natuurlijke oeverzone. Als voortplantingslocatie maakt de ringslang gebruik van broeihopen (www.ravon.nl). Tijdens het veldbezoek zijn geen broeihopen aangetroffen. Ook zijn er geen watervoerende watergangen of nattere gebieden met een natuurlijke oeverzone aanwezig in het plangebied. Het erf is vrijwel volledig verhard en de maisakker biedt onvoldoende zonplaatsen waardoor geschikt habitat voor de ringslang ontbreekt. De aanwezigheid van de ringslang binnen het plangebied is uitgesloten.

Kamsalamander

De kamsalamander komt voornamelijk voor in matig voedselrijke tot voedselrijke en stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie (www.ravon.nl). Binnen het plangebied is dergelijk habitat niet aanwezig, waardoor de aanwezigheid van voortplantingswateren van de kamsalamander kan worden uitgesloten.

Poelkikker

De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. De poelkikker heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. De soort komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, en in uiterwaarden. Poelkikkers overwinteren meestal op het land en niet in het water (www.ravon.nl). Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig. De aanwezigheid van de poelkikker is uitgesloten.

Effectbeoordeling

Doordat er geen streng beschermde reptielen- en amfibiesoorten voorkomen binnen het plangebied, zijn negatieve effecten op deze soortgroepen op voorhand uit te sluiten.

5.6 Overige beschermde soorten

Uit de openbaar beschikbare verspreidingsgegevens (www.ravon.nl, www.vlinderstichting.nl, www.anemoon.org, www.eis-nederland.nl en www.verspreidingsatlas.nl) blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van overige beschermde soorten. Het betreft de grote vos (*Nymphalis polychloros*), kleine ijsvogelvlinder (*Limenitis camilla*) en gevlekte witsnuitlibel (*Leucorrhinia pectoralis*).

Grote vos

De grote vos wordt gevonden in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout. Als waardplant wordt vooral gebruik gemaakt van iep (*Ulmus spec.*) maar ook wel zoete kers (*Prunus avium*) en sommige wilgensoorten (www.verspreidingsatlas.nl).

Het erf zelf is grotendeels verhard. Er zijn enkele bomenrijen aanwezig aan de grenzen van het perceel. Er is echter geen sprake van bosschages of plekken met grote vrijstaande bomen. Geschikt habitat voor de grote vos ontbreekt, waardoor de aanwezigheid van deze soort wordt uitgesloten.

Kleine ijsvogelvlinder

De kleine ijsvogelvlinder wordt gevonden in gevarieerde, vochtige gemengde loofbossen zoals elzenbroekbossen. De soort heeft als waardplant de wilde kamperfoelie (*Lonicera periclymenum*). Deze plant groeit doorgaans in de halfschaduw. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden (www.vlindernet.nl). Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig. De aanwezigheid van de kleine ijsvogelvlinder wordt uitgesloten.

Gevlekte witsnuitlibel

De gevlekte witsnuitlibel is een soort die voornamelijk wordt aangetroffen bij verlandingszones van laagveenmoerassen. Daarnaast worden ze ook wel gevonden bij open wateren in bossen en verlandingszones in hoogveen- en heidevennen op de hoge zandgronden en randzones van hoogveen. In de duinen is het een typische soort van verlandingsvegetaties met een laagveenkarakter. De overeenkomsten van deze biotooptypen zijn ondiep (max. 1 meter), helder, matig voedselrijk en beschut gelegen water. Binnen het plangebied zijn geen verlandingszones of open wateren aanwezig waardoor de aanwezigheid van geschikt leefgebied voor de gevlekte witsnuitlibel wordt uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn echter geen beschermde ongewervelden waargenomen. Er is ook geen geschikt biotoop aanwezig. Overige beschermde insectensoorten zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos *et al.*, 2007). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij venen op de hogere zandgronden. Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende boomstronken in bosgebieden (vliegend hert) of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl).

De Europese rivierkreeft komt op slechts één plek voor in Nederland, te weten landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivierengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (www.anemoon.org, www.verspreidingsatlas.nl). Beschermde vissoorten komen voor in diverse typen watergangen.

In het betreffende plangebied is geen sprake van open water, bos, soortenrijk grasland, heide of veen. Leefgebied voor deze soorten is hierdoor niet aanwezig. Overige beschermde soorten als vissen, insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied.

Effectbeoordeling

Doordat er geen overige streng beschermde soorten voorkomen zijn negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op overige beschermde soorten uit te sluiten.

5.7 Samenvatting

In onderstaande tabel wordt een samenvatting gegeven van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en de mogelijke effecten die zij kunnen ondervinden.

Tabel 5.1: Overzicht met de mogelijk aanwezige beschermde soorten en de negatieve effecten die zij ondervinden.

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezig	Soorten	Mogelijk effect	Wnb-artikel
Vaatplanten	Nee	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Bunzing, das, wezel	N.v.t.	N.v.t.
Vleermuizen	Nee	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Algemene broedvogels	Ja	Diverse soorten als houtduif en koolmees	Doden van individuen en beschadigen of vernielen van nesten en eieren	3.1, lid 1 en 2.
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nee	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reptielen en amfibieën	Nee	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Overige soorten	Nee	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

6 Mitigatie en vervolgstappen

In dit hoofdstuk worden mitigerende (verzachtende of schadebeperkende) maatregelen voorgesteld om negatieve effecten op beschermde soorten en eventueel een mogelijke overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen.

Algemene broedvogels

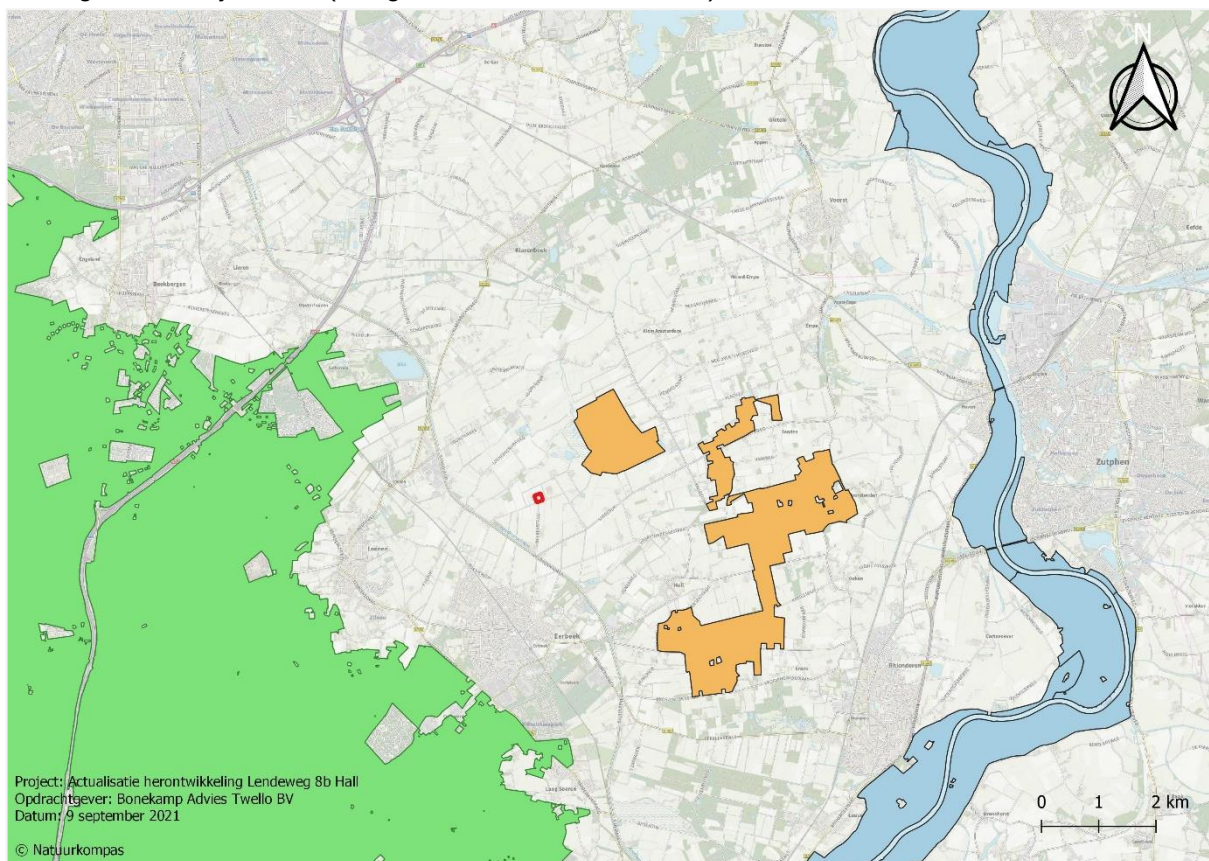
Het verstoren van broedgevallen van vogels is te voorkomen door:

- buiten het broedseizoen te werken, en/of;
- te zorgen dat buiten de verstoringssafstand van de broedgevallen gewerkt wordt, en/of;
- de werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen te laten beginnen en in een – voor zover mogelijk – constante intensiteit te laten doorgaan gedurende het broedseizoen. Het grote voordeel van deze methode is dat de verstoringssafstand “automatisch” bepaald wordt: vogels zullen uit eigen beweging een nestplaats kiezen buiten hun specifieke verstoringssafstand. Nadeel is dat de constante intensiteit (zowel in tijd als in ruimte) lastig te realiseren is.
- Indien de werkzaamheden opgestart worden in het broedseizoen moet een ecooloog voorafgaand aan de werkzaamheden het studiegebied controleren op de aanwezigheid van broedvogels. Daarbij geeft de ecooloog aan of eventueel aanvullende maatregelen genomen moeten worden om verstoring te voorkomen of vestiging van broedende vogels te voorkomen.

7 Gebiedsbescherming

7.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een gebied dat is aangewezen in het kader van Natura 2000 (zie ook afbeelding 7.1). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Landgoederen Brummen. Dit gebied ligt op ca 872 afstand van het plangebied. Op grotere afstand liggen de Natura 2000-gebieden Rijntakken (deelgebied Uiterwaarden IJssel) en Veluwe.

Afbeelding 7.1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden Landgoederen Brummen (oranje), Rijntakken (blauw) en Veluwe (groen). Bron: PDOK, 2021. Bewerking: Natuurkompas, 2021.

Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied wordt in onderstaande paragraaf beschreven. In de daaropvolgende paragrafen wordt nader ingegaan op de verstoringsfactoren en effecten op Natura 2000-gebieden.

Beschrijving

Het Natura 2000-gebied Landgoederen Brummen bestaat uit de deelgebieden Leusveld, Landgoed Voorstonden en de Empesche en Tondensche Heide. Deze terreinen op de overgang van de Veluwe naar het IJsseldal danken hun bijzondere ecologische kwaliteit aan kwel- en bronwater.

Leusveld en Voorstonden zijn landgoederen met oud loofbos met een rijke ondergroei, naaldbos, akkers en soms zeer natte graslanden. De gebieden hebben een reliëfrijk oppervlak bestaande uit dekzandruggen met ingesloten laagten en een groot aantal beken en poelen. Het grootste deel van de dekzandruggen heeft een zuidwest-noordoost gerichte oriëntatie en de stromingsrichting van de beken is hieraan gelijk. In de laaggelegen delen van het gebied kan in de natte perioden kwel tot in het maaiveld komen. Langs de beken komen elzenbroekbossen en vogelkers-essen bossen voor. De Empesche en Tondensche Heide bevat vochtige heidevelden, schrale graslanden en natte bosjes.

In het verleden is in het gebied op uitgebreide schaal blauwgrasland aanwezig geweest. Hoewel de grondwaterinvloed sterk is verminderd, heeft de bijzondere geohydrologische gesteldheid, in combinatie met het gevoerde beheer, ervoor gezorgd dat schraalland- en veenrestanten nog steeds een refugium vormen voor elders verdwenen planten en dieren. Deze kunnen bij de geplande regionale herstelmaatregelen een uitbreiding van hun geschikte leefgebied tegemoet zien. Eén van de belangrijke soorten hier is de kamsalamander, die op de hele reeks van landgoederen in de flanken van het IJsseldal een geschikt leefgebied vindt.

Landgoederen Brummen is een Habitatrictlijngebied. Dit gebied is in mei 2013 door de staatssecretaris van het toenmalige ministerie van Economische Zaken definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. Samengevat is het gebied aangewezen voor 7 habitattypen en 2 habitatsoorten.

7.2 Storingsfactoren

Voordat een effectbepaling van de voorgenomen ingreep kan worden uitgevoerd, is het van belang om de op voorhand te verwachten storingsfactoren in beeld te brengen. De selectie van de storingsfactoren is gebaseerd op de effectenindicator van het Ministerie van LNV. De storingsfactoren zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 7.1: Overzicht van mogelijke storingsfactoren. Bron: Ministerie van LNV

Storingsfactoren	
Oppervlakteverlies en versnippering	Verandering dynamiek substraat
Verzuring en vermesting (stikstofdepositie)	Verstoring door geluid
Verzoeting	Verstoring door licht
Verziltig	Verstoring door trilling
Verontreiniging	Verstoring door optische effecten
Verdroging	Verstoring door mechanische effecten
Vernatting	Verandering in populatiedynamiek
Verandering stroomsnelheid	Bewuste verandering soortensamenstelling
Verandering overstromingsfrequentie	

Niet alle hierboven genoemde storingsfactoren zijn van toepassing bij de sloop van de ligboxenstal en loods en de realisatie van de nieuwe werktuigberging. Vanwege de ligging buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied zijn oppervlakteverlies en versnippering bij voorbaat uitgesloten. Doordat er geen ingrepen plaatsvinden die reiken tot het grondwaterniveau of anderszins effect hebben op de waterhuishouding van de Landgoedere Brummen zijn effecten door verzoeting, verziltig, verdroging, vernatting, verandering van de stroomsnelheid of overstromingsfrequentie ook op voorhand uitgesloten.

Verontreiniging is evenmin aan de orde, gezien het feit dat er geen stoffen worden geloosd. Verandering in de dynamiek van het substraat, verstoring door mechanische effecten of verandering in populatiedynamiek of soortensamenstelling zijn ook niet aan de orde.

Wat resteert zijn de volgende verstoringfactoren:

- Verzuring en vermesting
- Verstoring door geluid
- Verstoring door licht
- Verstoring door trilling
- Verstoring door optische effecten

Gezien de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden en tussengelegen verstoringelementen (zoals woningen en de provinciale wegen) met bijbehorende bestaande achtergrondverstoring en de

omvang van de voorgenomen plannen zijn verstorende effecten als gevolg van licht, geluid, trillingen en optische effecten uitgesloten. Enkel verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie kan niet worden uitgesloten.

7.3 Effectbeoordeling

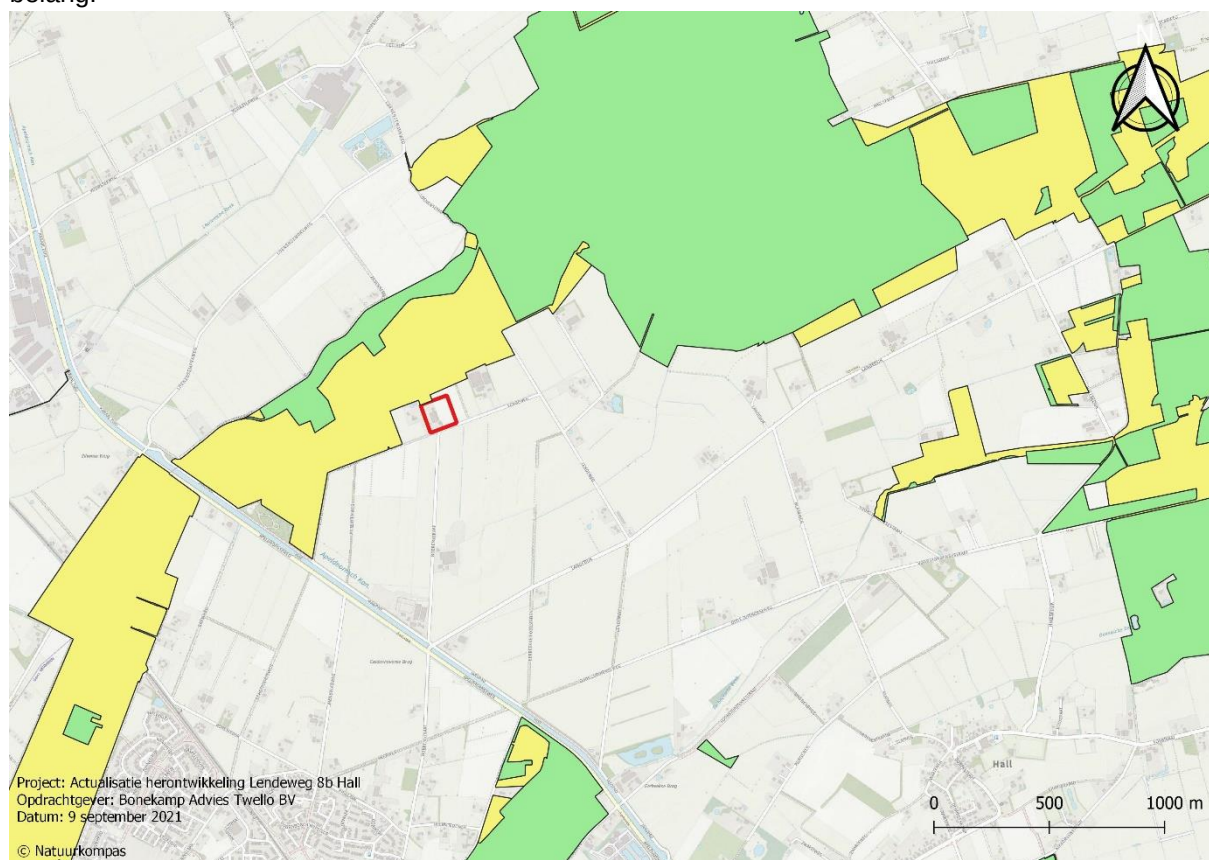
Verzuring en vermesting

Voor verzuring en vermesting geldt dat het beoordelingskader voor stikstofdepositie was vastgelegd in het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State echter alle regelgeving die op het PAS is gebaseerd onverbindend verklaard. Gevolg is dat voor alle nieuwe projecten moet worden nagegaan of deze leiden tot stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Met de sloop van de ligboxenstal en loods en de realisatie van de nieuwbouw wordt gemotoriseerd materieel ingezet. Hierbij is sprake van uitstoot van NO_x. Gezien de relatief korte afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied Landgoederen Brummen kan niet op voorhand worden uitgesloten dat er sprake is van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van habitatsoorten. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of er sprake is van negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie. Deze berekening maakt geen onderdeel uit van voorliggende rapportage.

7.4 Natuurnetwerk Nederland (Gelders Natuurnetwerk)

Het plangebied maakt geen deel uit van het Gelders Natuurnetwerk of de Groene Ontwikkelingszone (GO). Wel grenst het plangebied aan het GO. Het GO fungeert hier als ecologische verbindingszone voor de das. Deze zone verbindt het Veluwemassief met de uiterwaarden van de IJssel. De aanwezigheid van landschapselementen als stapsteen voor de das en rust in het gebied zijn daarbij van belang.

Afbeelding 7.2: Indicatieve ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het GNN (groen) en het GO (geel).
Bron: PDOK, 2021. Bewerking: Natuurkompas, 2021.

Voor het GNN en GO geldt dat enkel ingrepen binnen de begrenzing van het GNN en GO leiden tot effecten. Externe effecten (effecten van ontwikkelingen die buiten de begrenzing van het GNN en/of GO plaatsvinden) hoeven niet te worden beoordeeld. Gezien het feit dat het plangebied echter wel grenst aan het GO, wordt hier toch kort op ingegaan.

Effectbeoordeling

Met de voorgenomen herinrichting van het erf wordt de locatie van de ligboxenstal en loods omgevormd tot grasland. Op de huidige maisakker wordt nieuwbouw gerealiseerd. Deze nieuwbouw komt op grotere afstand van het GO te staan dan de huidige bebouwing. Bovendien wordt de nieuwbouw landschappelijk ingepast, waardoor eventuele vervoersbewegingen grotendeels aan het zicht vanuit het GO worden onttrokken. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de rust voor de das in het GO. Negatieve effecten op het GNN en GO zijn in dat geval uitgesloten.

8 Conclusies en aanbevelingen

In het kader van de Wnb is nagegaan of er met de voorgenomen plannen vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten worden aangetast. De voorgenomen plannen kunnen leiden tot biotoopverlies of verstoring. Plannen die ertoe leiden dat het plangebied minder geschikt is als foerageergebied voor dieren zijn niet ontheffingsplichtig, tenzij er in de onmiddellijke omgeving van het plangebied geen alternatieve geschikte foerageergebieden aanwezig zijn. Daarnaast is nagegaan of de plannen leiden tot negatieve effecten op beschermde gebieden. Hierbij is gekeken naar zowel Natura 2000-gebieden als gebieden die onderdeel vormen van het Gelders Natuurnetwerk.

8.1 Soortbescherming

Algemeen voorkomende soorten

Binnen het plangebied komt een aantal algemeen voorkomende soorten voor. Deze soorten vallen allemaal onder art. 3.10 van de Wnb. Voor de betreffende soorten heeft de provincie Gelderland een vrijstelling afgegeven voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor de werkzaamheden geen ontheffing voor deze soorten nodig is.

Strikt beschermde soorten

Voor soorten van art. 3.10 van de Wnb waarvoor geen vrijstelling is afgegeven en voor soorten van art. 3.5 of 3.1, geldt dat bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing moet worden aangevraagd. Van de hieronder vallende soorten komen algemene broedvogelsoorten en gebouwbewonende vleermuizen mogelijk voor in het plangebied.

Kleine marterachtigen en das

De aanwezigheid van verblijfplaatsen en/of foerageergebied van bunzing, das en wezel is niet uit te sluiten. De te slopen ligboxenstal is ongeschikt om verblijfplaatsen voor de betreffende soorten te bevatten. De sloop leidt daardoor niet tot negatieve effecten op eventuele verblijfplaatsen. De nieuwe werktuigberging wordt gerealiseerd op een agrarisch perceel dat momenteel is ingezaaid met mais.

De maisakker kan fungeren als foerageergebied voor de das. De randen van de maisakker kunnen daarnaast ook fungeren als foerageergebied voor bunzing en wezel. De totale oppervlakte van de maisakker die met de herinrichting verloren gaat is echter beperkt. In de directe omgeving is voldoende alternatief en kwalitatief vergelijkbaar foerageergebied aanwezig. Bovendien wordt de huidige locatie van de ligboxenstal (welke nu volledig verhard is) in de toekomstige situatie ingericht als grasland, wat ook weer kan fungeren als foerageergebied. Met de herinrichting is bovendien sprake van aanplant van streekeigen houtsingels, waardoor dekking en migratiemogelijkheden worden geboden aan marterachtigen. Samengevat is er geen sprake van een kwalitatieve of kwantitatieve afname van foerageermogelijkheden. De toekomstige inrichting leidt wel tot een kwalitatieve toename van het gebied als foerageergebied voor de marterachtigen.

Een nader onderzoek naar de das of kleine marterachtigen is niet noodzakelijk. Ook behoeft geen ontheffing voor het verstoren, aantasten of vernietigen van foerageergebied of verblijfplaatsen van dassen of kleine marterachtigen aangevraagd te worden.

Algemeen voorkomende broedvogels

Bij de start van de werkzaamheden in het broedseizoen kunnen broedende vogels worden verstoord of gedood en/of nesten worden aangetast. Dit is een overtreding van art. 3.1, lid 1 en 2 van de Wnb. Hiervoor kan geen ontheffing worden aangevraagd. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of op te starten en continu door te laten lopen, worden negatieve effecten op broedvogels voorkomen. Er is dan geen sprake van een overtreding van de Wnb. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, moet een ecooloog voorafgaand aan de start het terrein nalopen op aanwezigheid van broedgevallen.

8.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Landgoederen Brummen. Dit gebied ligt op ca 872 afstand van het plangebied. Gezien de afstand tot de omringende Natura 2000-gebieden en tussengelegen verstorende elementen (zoals woningen en de provinciale wegen) met bijbehorende bestaande achtergrondverstoring en de omvang van de voorgenomen plannen zijn verstorende effecten als gevolg van licht, geluid, trillingen en optische effecten uitgesloten. Enkel verzuring en vermessing als gevolg van stikstofdepositie kan niet worden uitgesloten.

Met de sloop van de ligboxenstal en loods en de realisatie van de nieuwbouw wordt gemotoriseerd materieel ingezet. Hierbij is sprake van uitstoot van NO_x. Gezien de relatief korte afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied Landgoederen Brummen kan niet op voorhand worden uitgesloten dat er sprake is van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van habitatsoorten. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of er sprake is van negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie. Deze berekening maakt geen onderdeel uit van voorliggende rapportage.

Gelders Natuurwerknnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone

Het plangebied maakt geen deel uit van het Gelder Natuurnetwerk of de GO. Wel grenst het plangebied in het noorden direct aan het GO. Met de voorgenomen herinrichting van het erf wordt de locatie van de ligboxenstal en loods omgevormd tot grasland. Op de huidige maisakker wordt nieuwbouw gerealiseerd. Deze nieuwbouw komt op grotere afstand van het GO te staan dan de huidige bebouwing. Bovendien wordt de nieuwbouw landschappelijk ingepast, waardoor eventuele vervoersbewegingen grotendeels aan het zicht vanuit het GO worden onttrokken. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de rust voor de das in het GO. Negatieve effecten op het GNN en GO zijn in dat geval uitgesloten.

Literatuurlijst

- Bos, F., Wasscher, M. & Reinboud, W. 2007. *Veldgids libellen*, 5^e volledig herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M. 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*, uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (RAVON) 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten*.
- Dietz, C., von Helversen, O. & Nill, D. 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*, uitgeverij De Fontein|Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.
- Limpens, H., Mostert, K. & Bongers, W. 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, uitgeverij KNNV, Utrecht.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000*. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.

Websites

- Website Stichting Anemoon (www.anemoon.org).
- Website Eis-Nederland (www.eis-nederland.nl).
- Website FLORON (www.verspreidingsatlas.nl).
- Website Nationale Databank Flora en Fauna (www.ndff.nl).
- Website Provincie Gelderland (www.gelderland.nl).
- Website RAVON (www.ravon.nl).
- Website Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl).
- Website Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl).
- Website Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl).